

Welstandscommissie Castricum

2023

Inhoud

De voorzitter spreekt	3
Actueel.....	5
Bijzonder/groot plan	9
Zo werkt het	12
Even voorstellen	12
Werkwijze	14
Beoordelingskaders	14
Groot plan	16
Cijfers	19
Aanvraagsoorten	19
Behandelwijze	20
Bezoekers	20
Register van plaatsvervangers	21
Klein plan.....	24
De advisering	26
Adviezen ruimtelijke plannen, kwaliteitsgesprekken, procesbegeleiding, beleidsontwikkeling	26
Ondersteunende activiteiten	26
Hoe is het met?	28
Evaluatie en aanbevelingen	30
Tot slot	31
Colofon	33

1. Circulair duinhuis, foto Studio Architectuur Maken

De voorzitter spreekt

2. Commissievergadering, MOOI Noord-Holland

De voorzitter spreekt

Castricum is een zeer diverse gemeente met grote landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten. De vijf dorpskernen: Akersloot, Bakkum, Castricum, Limmen en de Woude vragen elk om een eigen beoordeling passend bij de kernkwaliteiten van het dorp en de specifieke ligging in het omringende landschap. Het onderliggende landschap is sinds jaar en dag sturend geweest voor de ontwikkeling van de gemeente Castricum. Met de komst van de Omgevingswet (januari 2024) is het landschap als dagelijkse leefomgeving ook wettelijk sturend geworden, met aandacht voor aspecten als cultuurhistorie, biodiversiteit, gezondheid, waterkwaliteit en klimaat. Onze 'Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit' beweegt mee met deze bredere doelstelling en zal meer en meer integraal adviseren, waarbij aspecten van de bebouwde en onbebouwde ruimte even relevant zijn en in samenhang zullen worden beoordeeld.

En eigenlijk gebeurt dat al. In 2023 zijn we als commissie bijvoorbeeld nauw betrokken geweest bij het beeldkwaliteitsplan voor de ontwikkeling van Zanderij-Zuid. In dit plan wordt cultuurhistorie verbonden aan woonkwaliteit en biodiversiteit door het herstel van een duinlandschap, waarbij de restanten van de Atlantic Wall worden opgenomen en verbijzonderd in de architectuur en kleurstelling van de aangrenzende woningen. Een plan waarvan je hoopt dat het snel gebouwd gaat worden!

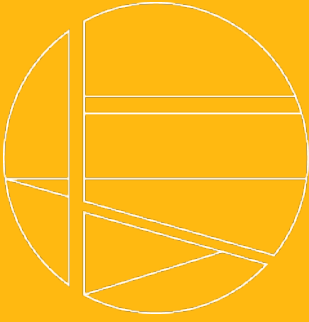
Ook dit jaar heeft Willemien van Duijn als gemandateerd architect zitting genomen in de kwaliteitsteams van Limmerlinten, Zandzoom en Duin & Bosch. Zij koppelt met enige regelmaat terug aan onze commissie. Er is het afgelopen jaar wederom op een goede en bijzonder prettige wijze samengewerkt met de gemeentelijk plantoelichter, Onno Vink.

Ir. Peter de Ruyter, landschapsarchitect

voorzitter Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit, Castricum (tot 2024
Welstandscommissie Castricum)

3. Zwembad, beeld AGS architecten

Actueel

Actueel

Dit jaarverslag biedt inzicht in de activiteiten van de Adviescommissie voor Ruimtelijke Kwaliteit in 2023 en onze inzet voor omgevingskwaliteit in uw gemeente. De gemeenteraad heeft ons opdracht gegeven om te adviseren volgens de gemeentelijke beleidskaders. Jaarlijks publiceren we dit verslag, niet alleen vanwege de wettelijke rapportageplicht, maar ook omdat we ons werk en de impact ervan graag belichten. Hierdoor kunnen we algemene informatie delen over de waarde van een goede omgevingskwaliteit en hoe dit wordt verankerd in het gemeentelijk beleid. Het jaarverslag geeft de gemeenteraad en anderen hopelijk inzicht in onze inspanningen voor een goede omgevingskwaliteit in de gemeente Castricum.

Naast bespreking van bemensing, werkwijze en statistieken, illustreren we ons werk aan de hand van voorbeeldplannen, zowel klein als groot. Dit geeft de gemeenteraad inzicht in onze interacties met initiatiefnemers, ontwerpers en gemeenteambtenaren. Meestal leidt dit tot positieve adviezen, waarbij we de wensen van de initiatiefnemer zoveel mogelijk in evenwicht brengen met gemeentelijke beleidsdoelen.

De introductie van de Omgevingswet in 2024 betekent een nieuw tijdperk voor gemeenten. Gemeenten passen nieuwe instrumenten, kaders en processen toe. De noodzakelijke cultuurverandering die cruciaal werd gevonden voor een succesvolle introductie van de nieuwe wet is al geleidelijk op gang gekomen. De voorbereidingen om bestaande processen in het gemeentehuis te moderniseren, meer integraal naar plannen te kijken en ook de kwaliteit van de leefomgeving eerder bij planontwikkeling bespreekbaar te maken, zijn vrijwel overal vergevorderd. Hierbij zijn natuurlijk lokale verschillen te ontdekken die

aansluiten op de gemeentelijke organisatie en werkwijze. Vooruitlopend is de vernieuwde Nota Omgevingskwaliteit in 2023 vastgesteld en is Castricum één van de eerste gemeentes die de oude welstandsnota vervangen heeft en voorsorteert op een nieuwe aanpak. Het is een heldere nota, overzichtelijk en met heldere handvatten. Jammer is dat de Reclamenota nog apart is. In de nota is een kopie trendsetters opgenomen met daaronder geschreven dat sneltoetscriteria niet van toepassing zijn wanneer er een trendsetter is. Dit is voor de ruimtelijke kwaliteit een heldere volgorde. In de praktijk blijkt het voor indieners en commissie vaak onmogelijk of heel lastig om er achter te komen welk bouwwerk nu de trendsetter is van de straat. Zeker wanneer er ook bijvoorbeeld dakkapellen zonder vergunning zijn geplaatst. Het is daarom heel belangrijk dat de trendsetters bij de gemeente bekend zijn. Aandachtspunt blijft het terugkerende vraagstuk ten aanzien van het stuken van bakstenen gevels (vaak in combinatie met isoleren aan de buitenzijde).

Het jaar 2023 stond voor ons en onze gemeentelijke collega's in het teken van het instellingsbesluit dat de gemeenteraad heeft moeten nemen ter introductie van de nieuwe gemeentelijke adviescommissie onder de omgevingswet. Ook in uw gemeente is de instelling van de gemeentelijke adviescommissie als opvolger van de huidige commissie op tijd voltooid. In vrijwel alle gemeenten is ervoor gekozen om de commissie een bredere taakomschrijving te geven om een goede omgevingskwaliteit te bereiken. Op grond van de wet moeten enkele leden van de commissie monumentdeskundige zijn. Cultuurhistorische aspecten spelen een belangrijkere rol, en we hebben deskundigen op dat terrein opgenomen in de commissie, waar nodig doen we een beroep op bijzondere specialismen via MOOI Noord-Holland.

De gemeentelijke adviescommissie kan als onafhankelijk, deskundig en multidisciplinair team bijdragen aan de zorgvuldige afweging van publieke en private belangen en deze proberen zo goed mogelijk bij elkaar te brengen. Dit is fundamenteel anders dan de toetsende rol die commissies in het verleden hadden. Onder de Omgevingswet wordt het stellen van doelen belangrijker dan het voorschrijven van gedetailleerde regels. Hierbij is er meer behoefte aan een behulpzame constructieve vorm van adviseren, aan deskundige interpretatie van de spelregels en zorgvuldige inhoudelijke motivering. Hier ligt een belangrijke taak voor de onafhankelijke gemeentelijke adviescommissie.

Graag gaan uw adviseurs in de gemeentelijke adviescommissie de komende periode met u in gesprek over de inhoud van het kwaliteitsbeleid onder de Omgevingswet. Welke waarden en ambities staan centraal. Wat betekent dat voor de verschillende gebieden in de gemeente? In welke mate neemt de gemeente regie en wat wordt aan de mensen zelf overgelaten. Hoe landt dit in de nieuwe instrumenten als omgevingsvisie en omgevingsplan. De nieuwe vormgeving van het kwaliteitsbeleid onder de Omgevingswet is een omvangrijke opgave. Als commissie dragen we daar graag aan bij.

Tegelijkertijd stelt het programma Mooi Nederland ruimtelijke kwaliteit centraal bij de aanpak van maatschappelijke opgaven – op de korte en de lange termijn (2030, 2050 en 2100). Met het programma Mooi Nederland borg ik de belevingswaarde, gebruikswaarde én toekomstwaarde bij het ordenen van de ruimte. Door de grote vraagstukken in de

toekomst te verkennen, deze samen te brengen in integrale toekomstbeelden en te vertalen naar concrete inrichtingsoplossingen op gebiedsniveau laten we zien hoe we ons land kunnen inrichten met toevoeging van ruimtelijke kwaliteit.'

Kamerbrief bij contourennotitie Nota Ruimte 6-10-2023 Hugo de Jonge, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

In oktober 2023 zond Minister De Jonge de Contourennotitie Nota Ruimte naar de Tweede Kamer, als voorbereiding op de nieuwe Nota Ruimte. Deze notitie belicht de urgente keuzes voor overheden op het gebied van energie, natuur, woningbouw, landbouw, economie en infrastructuur en geeft een eerste richting voor rechtvaardige verdeling van de ruimte.

De contourennotitie presenteert de visie en schetst globaal de inhoudelijke richting van de nieuwe Nota Ruimte. De kern van deze visie is 'Heel Nederland'. Heel Nederland moet benut én recht gedaan worden om de schaarse ruimte rechtvaardig te verdelen, met behoud van ruimtelijke kwaliteit, ook voor toekomstige generaties. Ruimtelijke kwaliteit ontstaat door synergie tussen de herkomstwaarde, gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde van een plek of gebied.

Herkomstwaarde gaat over de ontstaansgeschiedenis en identiteit van een plek in beeld. Gebruikswaarde gaat over effectief, efficiënt en meervoudig ruimtegebruik. Belevingswaarde stelt schoonheid, eigenheid en onderscheidende kwaliteit centraal. Toekomstwaarde draait om duurzaam, aanpasbaar en robuust ingerichte ruimte. Ontwerp speelt een essentiële rol, niet alleen in strategische verkenningen maar ook in concrete plannen en uitvoering.

Net als voor brede welvaart geldt bij ruimtelijke kwaliteit dat de uitwerking van plek tot plek verschilt. De grote verscheidenheid binnen ons land, in landschappen en stedenschoon, maar ook tussen stad en open landschap, is een kwaliteit en heel belangrijk voor het vestigingsklimaat. Werken aan ruimtelijke kwaliteit is daarom ook werken aan versterken van onderscheidende gebiedskwaliteiten.

Wat is omgevingskwaliteit

Zorg voor een goede omgevingskwaliteit betekent aandacht voor cultureel erfgoed, de kwaliteit van natuur(schoon), ecologie en landschap, de stedenbouwkundige kwaliteit, de architectonische kwaliteit van bouwwerken en de inrichting van de openbare ruimte (Memorie van toelichting van de Omgevingswet (art.4.1.3)).

Het tot stand brengen van goede omgevingskwaliteit is geen vaststaand (objectief) gegeven, het gaat over de waardering die mensen hebben voor bepaalde kenmerken van hun leefomgeving. Die waardering is persoon-, plaats- en tijdgebonden. Mensen kunnen waardering hebben voor:

1. Herkomstwaarde; kenmerken die samenhangen met de herkomst, die de geschiedenis van een gebied herkenbaar houden. Het kan gaan om plekken met historische betekenis, zoals monumenten, maar het kan ook een persoonlijk verhaal zijn bij een bepaalde plek;
2. Belevingswaarde; kenmerken die samenhangen met de beleving, zoals het groen, het uiterlijk van de bebouwing, de geborgenheid, de afwisseling of juist de rust;
3. Gebruikswaarde; kenmerken die samenhangen met het gebruik van een gebied, zoals de verschillende functies, de bereikbaarheid, de toegankelijkheid;
4. Toekomstwaarde; kenmerken die samenhangen met de mogelijkheden voor de toekomst, zoals kansen voor groei, duurzaamheid, robuustheid, waardevastheid.

Bijzonder/groot plan

Beeldkwaliteitplan Zanderij, Leeuwenkamp Architecten, BOOM landscape, ontwikkelaar Nelis Bouw

Tussen het station Castricum en de duinen liggen onder andere de voormalige terreinen en gebouwen van Kaptein Kaas, de kaas- en boterfabriek, die enige jaren geleden vertrokken is naar Heiloo. Hier wordt Zanderij Zuid gebouwd: een ambitieus plan met losse woningen in een nieuw duinlandschap. Om het beeld van een open landschap te waarborgen is het belangrijk dat in het bestemmingsplan (inmiddels omgevingsplan) goed wordt vastgelegd waar de gebouwen staan en waar niet (vergunningsvrij) bijgebouwd kan worden. Tevens is er een landschapsplan ontworpen dat niet alleen zorgt voor passende duinbegroeiing, maar ook het type erfafscheidingen en de manier waarop er geparkeerd wordt. Want behalve door de afstand tussen de gebouwen wordt de openheid vooral bepaald hoe die tussenruimte gebruikt wordt en hoe het eruit ziet. Er moet dus veel worden vastgelegd zodanig dat het er organisch en natuurlijk uitziet en niet te zeer ontworpen.

In het beeldkwaliteitplan wordt de ambitie vertaald naar kleuren en materialen voor eenheid in verscheidenheid. De commissie heeft veel waardering voor de ambities van het beeldkwaliteitplan en de manier waarop dit is vastgelegd met een mooie, subtiele schakering van kleurpaletten en materialen met enkele accenten. De eerste woningen voor het plan zijn inmiddels ontworpen en geeft vertrouwen in het uiteenduidelijke beeld.

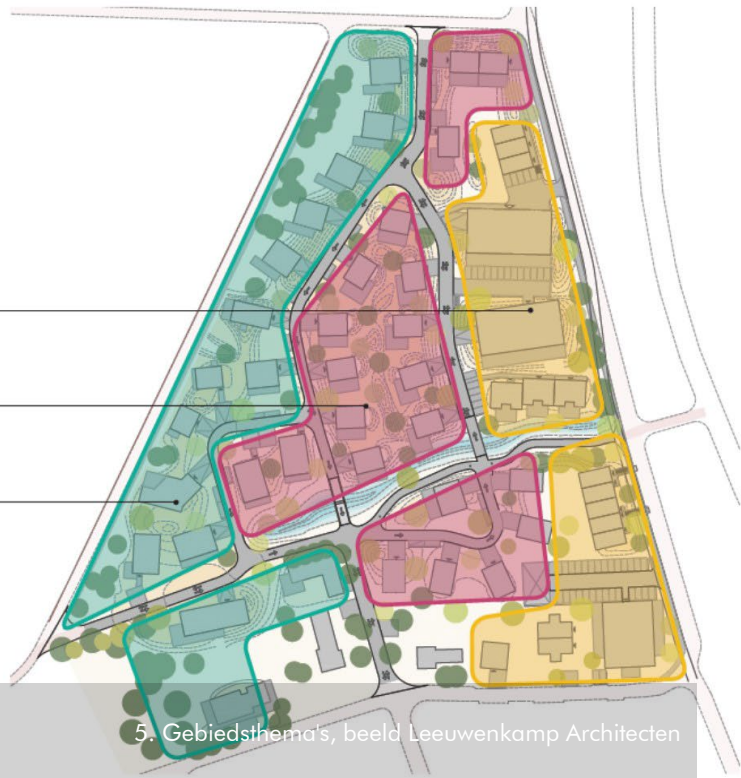
GEBIEDSINDELING Centrale thema's per deelgebied

Vanuit de verkenning van de bestaande omliggende bebouwing en hun verschillende kwaliteiten en kenmerking zijn er 3 deelgebieden ontstaan met een eigen sfeer en karakter. Per deelgebied zorgt de materialisatie en vormgeving van de bebouwing samen met het landschap er voor dat de buurt als één eenheid wordt gezien met de bestaande situatie.

Spoorzone

Hoogduin

Atlantikwall

5. Gebiedsthema's, beeld Leeuwenkamp Architecten

BEPLANTING Duintapijt met struiken

- Hippophae, Arbutus, Cornus, Rhamnus
- Sambucus, Crataegus, Euonymus, Lonicera
- Salix repens, Salix cinerea, Rosa sp.
- Haag als erfafscheiding Ligustrum vulgare
- Bestaande beukenhaag Fagus sylvatica

Duintapijt: grassen

Amophilla arenaria

Festuca rubra

Duintapijt: struiken

Arbutus unedo

Berberis vulgaris

Cornus mas

Euonymus europaeus

6. Beplanting, beeld Boom Landscape

Inrichtingsplan De Zanderij Castricum

MATERIALISATIE Hoogduin - Thema zand

Materialselectie en kleurstelling

De beoogde kleurstellingen voor dit gebied passen bij het duinlandschap, met een breed scala aan licht beige en zand tinten; grotendeels uitgevoerd in metselwerk, gecombineerd met natuurlijke elementen zoals hout als accent; materiaalgebruik kozijnen in aluminium, staal of hout.

Lichte kleuren

Donkere kleuren

Accent kleuren

Gevelfwerking

Metselwerk
voornamelijk

Hout
accent

Natuursteen
accent

Dakafwerking

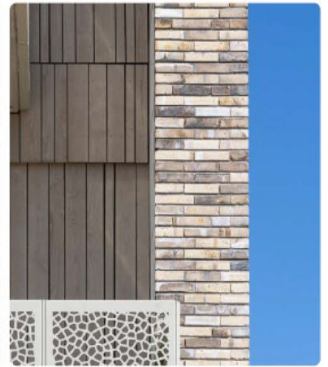
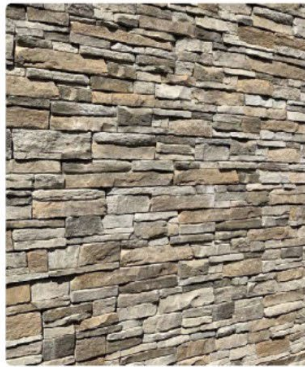
Gemeleerd

Pannen
matroet, licht grijs

Kalzip

7. Materialisatie Hoogduin, beeld Leeuwenkamp Architecten

Zo werkt het

Zo werkt het

Even voorstellen

De [Welstandscommissie Castricum](#) is benoemd door de gemeenteraad en samengesteld uit ervaren en vakbekwame adviseurs met kennis die nodig is binnen de gemeente [naam].

Het goed beoordelen van alle ruimtelijke aspecten van een initiatief of plan vraagt kennis, ervaring en vakmanschap. De adviseurs zijn specialisten op het terrein van landschap, stedenbouw, cultuurhistorie en architectuur en zij zijn onafhankelijk ten opzichte van de gemeentelijke organisatie en het gemeentebestuur. In 2023 bestond de commissie uit de volgende adviseurs:

- Peter de Ruyter, voorzitter
- Willemien van Duijn, (gemandateerd) architectlid
- Ron Baltussen, architectlid

De commissie werd ondersteund door:

- Kees van Hoek, secretaris
- Onno Vink, plantoelichter

Werkwijze

De gemeente legt de plannen aan de commissie voor in een openbaar toegankelijke vergadering. De vergaderingen vonden in 2023 in het gemeentehuis van Castricum plaats en niet meer digitaal (zoals tijdens de coronacrisis). Al het mogelijke is gedaan om het openbare karakter van de vergadering in stand te houden. Initiatiefnemers en eventueel hun adviseur en/of ontwerper worden in de gelegenheid gesteld om via een videoverbinding het initiatief toe te lichten. Belanghebbenden en geïnteresseerden kunnen bij de gemeente verzoeken om de behandeling van de plannen te volgen en worden dan toegelaten. De vergaderdata voor uw gemeente vindt u via deze [link](#).

De commissie kan in verschillende samenstellingen adviseren. Zo is het mogelijk om een zo geheten preadvies aan te vragen. Dit is een vooroverleg, zodat op een vroeg(er) moment in het planproces het advies van de commissie nog relatief eenvoudig kan worden meegenomen door de initiatiefnemer of ontwerper. Daarnaast worden veel plannen niet door de voltallige commissie behandeld. In Castricum worden kleine plannen en herhalingsplannen door de gemandateerde van de commissie behandeld. In 2023 gold dit voor 56% van het aantal planbehandelingen. Eventueel kunnen plannen door de gemandateerde van de commissie aangehouden worden en in de volledige commissievergadering behandeld worden.

Van elke planbehandeling, of dit nu gaat om een vergunningaanvraag of om een vooroverleg, stelt de commissie een advies op. We streven ernaar dat het advies begrijpelijk is voor iedereen; helder geschreven en zonder gebruik van onnodig jargon. Bovendien moet het advies juridisch houdbaar zijn. De gemeentelijke plantoelichter zorgt voor het openbaar maken en versturen van de adviezen naar het college, de aanvrager en eventuele andere belanghebbenden.

Beoordelingskaders

Er zijn meerdere gemeentelijke beoordelingskaders waar de commissie rekening mee houdt. De nota omgevingskwaliteit vastgesteld in 2023 door de gemeenteraad, is het belangrijkste. Via deze [link](#) kunt u de welstandsnota voor uw gemeente inzien. In veel gevallen is ook het bestemmingsplan en ander ruimtelijke ordeningsbeleid voor de commissie relevant. Deze beleidsstukken kunt u via deze [link](#) vinden.

De beoordelingskaders zijn naar onze mening over het algemeen goed toepasbaar en dragen bij aan de constructieve dialoog die we voeren met initiatiefnemers. De kaders maken duidelijk wat de gemeente wil bereiken met het kwaliteitsbeleid en bieden houvast bij de begeleiding en de beoordeling van plannen.

8. Zanderij-zuid augustus 2023, beeld gemeente Castricum

MOOI DARS

Ook in 2023 zijn we doorgedaan met het verbeteren van ons adviesregistratiesysteem MOOI DARS. Op basis van gebruikersfeedback heeft dit jaar een update plaatsgevonden, waarbij de gebruikerservaring van het systeem is verbeterd en nieuwe functies zijn toegevoegd. Inmiddels maken ook onze zusterorganisaties Libau en Hûs en Hiem gebruik van het systeem. Samen met hen blijven we dit ontwikkelen. Zo wordt eraan gewerkt om meer soorten advisering te kunnen faciliteren – ook ambtelijke advisering. Daarnaast verwachten we in 2024 klaar te zijn om een koppeling met de gemeentelijke zaaksystemen te maken, zodat we een deel van de gegevens geautomatiseerd kunnen uitwisselen.

Groot plan

Startingerweg fase 2a, Akersloot, nieuwbouwwijk, architect Pieter van Duyn, ontwikkelaar Scholz groep

[Bekijk hier de video van het slaan van de 1^e paal](#)

De woningbouwontwikkeling aan de Startingerweg is de laatste fase in gegaan. Het plan is echter in een laat stadium aan de commissie voorgelegd, gelijk als vergunningsaanvraag. Elke opmerking en advies van de commissie is dan een ernstige verstoring van het proces en kan dan niet alleen leiden tot frustratie bij de initiatiefnemer en andere betrokkenen, maar late aanpassingen kosten vaak geld. Zeker voor een dergelijk groot en ingrijpend plan. De commissie waardeert daarom de opstelling van de ontwikkelaar en architect die oplossingsgericht waren, de adviezen van de commissie ter harte namen en zich hebben ingespannen het in het plan te verwerken. Het ging daarbij vooral om de afwisseling in het lint te borgen en om het grote appartementengebouw in het midden niet een anonieme, stenen plek te laten zijn. De aanpassingen zorgen voor een goede omgevingskwaliteit en een plek waar het straks fijn wonen is.

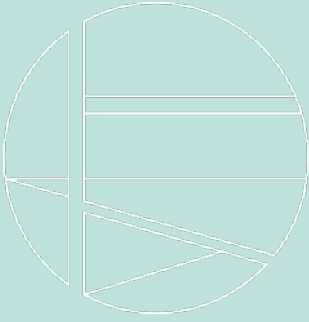
10. Vogelvlucht, beeld Peter van Duyn

11. Appartementengebouw, beeld Peter van Duyn

12. Straatbeeld, beeld Peter van Duyn

Cijfers

Cijfers

In de onderstaande tabellen is onze advisering in 2023 weergegeven in cijfers. Op hoofdlijnen kunnen we concluderen dat het aantal aanvragen gestegen is met 15% ten opzichte van 2022. Het percentage omgevingsvergunningen is gestegen (27%). Het percentage preadviezen is echter gelijk gedaald van 31% naar 27%. Van belang bij een preadvies is om te zorgen voor een goede estafette advisering. Dankzij het administratiesysteem voor zaken, MOOI DARS, zijn eerdere adviezen (ook van voor de invoering van het systeem begin 2021) bekend en wordt hier altijd op aangesloten. Hieronder worden de deeltabellen ook nog apart toegelicht

Aanvraagsoorten

De commissie heeft verschillende type plannen in verschillende stadia ter beoordeling voorgelegd gekregen. In 2023 heeft de Welstandscommissie Castricum 100 aanvragen behandeld.

Soort aanvraagsoort	Aantal aanvragen	Herhaling	Aantal behandelingen	Percentage herhalingen t.o.v. totaal behandelingen
Omgevingsvergunning	70	68	138	49%
Preadvies	27	9	36	24%
Informele advisering	3		3	0%
Aantal behandelingen	100	77	177	44%

Behandelwijze

In 2023 is 56% van de behandeling gemandateerd gedaan. Zoals eerder vermeld, kan een advies door één commissie-lid ook namens de commissie gegeven worden, een gemandateerd advies. Het gaat vaak om de wat minder complexe aanvragen, maar ook om herhalingsplannen. Het percentage door de gemandateerde gegeven adviezen is iets gedaald: van 62% naar 56%.

	2023		2022		2021
Soort behandeling	Aantal	%	Aantal	%	Aantal
Nieuwe aanvraag	100	56,50%	87	57,62%	132
Herhalingen	77	43,50%	64	42,38%	115
Eindtotaal	177	100,00%	151	100,00%	247

	2023
Behandelwijze	Aantal
Grote commissie	78
Gemandateerd	99
Eindtotaal	177

Bezoekers

De commissie is verheugd dat er in 2023 bij bijna de helft van de behandelingen (45%) de ontwerper en/of indiener aanwezig zijn voor een toelichting en overleg. Een overleg met een ontwerper of aanvrager is meestal heel constructief en zorgt voor wederzijds begrip, waarbij er bijna altijd een passende oplossing mogelijk is die recht doet aan de verschillende belangen.

2023	
Bezoek (per zaak)	Totaal aantal behandelingen
80	177

Register van plaatsvervangers

Vastgesteld op 31 december 2023

De aan MOOI Noord-Holland verbonden adviseurs zijn opgenomen in het jaarlijks vast te stellen register van plaatsvervangers.

MOOI Noord-Holland voorziet bij incidentele afwezigheid van de voorzitter of één van de leden in vervanging door een gekwalificeerd commissielid, die zitting heeft in één van de onder MOOI Noord-Holland ressorterende adviescommissies.

Adviseur	Beroep/ deskundigheid	Specialisme/ expertise
drs. Hester Aardse	architectuurhistoricus/ cultuurhistoricus	erfgoed en ruimte, stedenbouw en groen erfgoed
ir. Ann-Katrin Adolph	restauratiearchitect/ erfgoeddeskundige	duurzaamheid
ir. Debby Alferink	architect	
Sander van Alphen MA	erfgoeddeskundige	
ir. Sandra van Assen	stedenbouwkundige/ architect	duurzame verstedelijking
ir. Sebas Baggelaar	architect/ erfgoeddeskundige	
ir. Ron Baltussen	architect	restauratie
ing. Simone Bleumink	architect	
drs. Anita Blom	architectuurhistoricus/ erfgoeddeskundige	
ing. Hans Boonstra	erfgoeddeskundige	
ir. Joost Buchner	erfgoeddeskundige/ architect	
ir. Belinda van Buiten	architect/ stedenbouwkundige	
ir. Eddo Carels	architect/ bouwhistoricus	herbestemming
ing. Richard Colombijn AvB	stedenbouwkundige/ landschapsarchitect	openbare ruimte
Laura de Bonth MSc	stedenbouwkundige	energie-infrastructuur
Marlies van Diest	landschapsarchitect	
Kees Doornenbal	architect/ erfgoeddeskundige	restauratie en herbestemming
ir. Willemien van Duijn	architect	
ir. Bart Duvekot	architect	openbare ruimte

dipl. ing. Oliver Ebben	architect	renovatie, interieur en duurzaam bouwen
ing. Patrick van Emmerik AvB	architect/ stedenbouwkundige	
ir. Ben Ewals	stedenbouwkundige	
dr. Sophie van Ginneken	architectuurhistoricus	
ir. Bastiaan Gribling	architect/ stedenbouwkundige	kunst
ir. Marcel Heijmans	restauratiearchitect/ bouwhistoricus	stadshistorie
ir. Kees van Hoek	architect	
dr. ing. Natasja Hogen	architectuurhistoricus/ bouwhistoricus	
drs. Dorine van Hoogstraten	architectuurhistoricus/ cultuurhistoricus	
ing. Cees Hooysschuur AvB	architect/ erfgoeddeskundige	restauratie en herbestemming
Jeroen Hooysschuur	architect/ erfgoeddeskundige	restauratie en herbestemming
Aniek de Jong MA	erfgoeddeskundige	gebouwd erfgoed
ir. Bastiaan Jongerius	architect	landelijk erfinrichting, natuurinclusiviteit
Bo Jonk, MA	architectuurhistoricus/ erfgoeddeskundige	
ir. Jan-Richard Kikkert	architect	
ir. Klaas Kingma	architect	stedenbouw
ir. Dan Knijnenburg	architect/ restauratiearchitect	restauratie
Victorien Koningsberger MA	architectuurhistoricus	
drs. Irmgard van Koningsbruggen	kunst- en architectuurhistoricus	
Stefan Kooi MA	archeoloog	
ir. Judith van Korpershoek	architect	
ir. Paul Kramer	architect	
ir. Egon Kuchlein	architect	nieuwbouw, restauratie, infrastructuur, openbare ruimte
mr.drs. Lilian Kusters	architectuurhistoricus	restauratie
drs. Ingrid Langenhoff	sociaal geograaf	
ir. Alenca Mulder	architect	restauratie
ir. Jorrit Mulder	architect	restauratie
Juliet Oldenburger MA	tuinhistoricus	
ir. Maarten Overtoom	architect	openbare ruimte
Daniël Peters MArch	architect	

ir. Hans Pluckel	architect	erfgoed
ir. Dana Ponec	architect	stedenbouw
Hendrik Sieger Postuma AvB	architect	erfgoed
Primo Reh MA	erfgoeddeskundige/ cultuurhistoricus	
ir. Remco Reijke	stedenbouwkundige	openbare ruimte
ir. Miranda Reitsma	stedenbouwkundige	ateliermeester
ir. Peter Rutten	architect	erfgoed
ir. Peter de Ruyter	landschapsarchitect	hydrologie, veenweiden
ing. Romy Schuit MA	architectuurhistoricus/ bouwkundige	architectuurhistorie
Renee Stroomer MA	erfgoeddeskundige	
ing. Jeroen Twisk	bouwhistoricus	restauratie
ir. arch. Karianne Vandenbroucke	architect/ erfgoeddeskundige	
ir. Anouk Vermeulen	architect	interieur
ing. Onno Vlaanderen	architect	stedenbouw
Rob de Vries AvB	architect/ restauratiearchitect/ bouwhistoricus	restauratie en bouwhistorie
ir. Hester Wessels	architect/ restauratiearchitect	restauratie
ir. ing. Robbert Jan Wijntjes	stedenbouwkundige	
ir. Anke Zeinstra	architect	
ing. Nico Zimmermann AvB	architect/ erfgoeddeskundige	erfgoed
dr. Kim Zweerink	cultuurhistoricus	stadshistorie

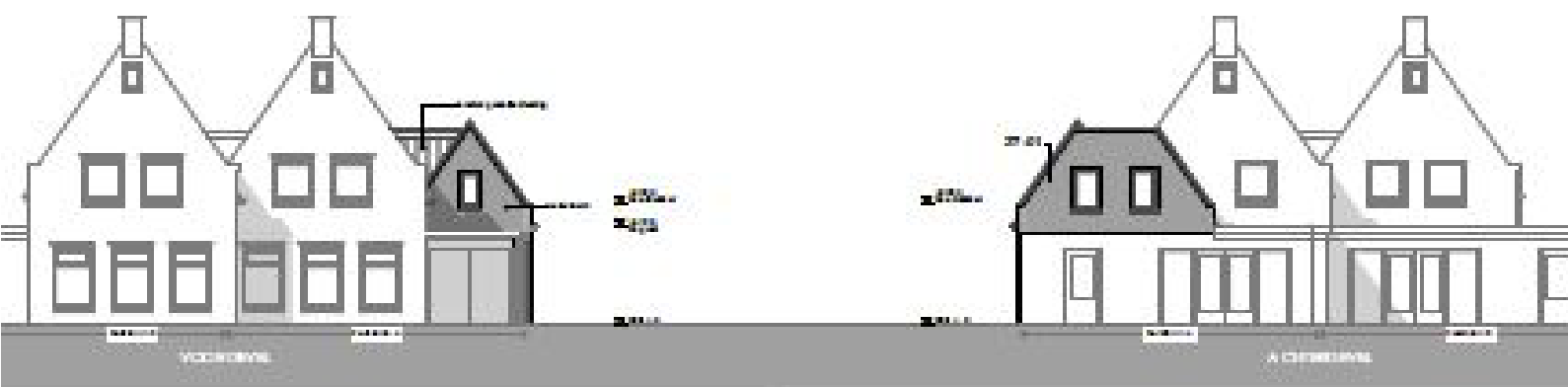
Klein plan

Kerklaan 6, Akersloot. RAAD architecten, particulier

In het centrum van Akersloot, naast het groene kerkhof staat een geschakelde woning met een kenmerkend scherp zadeldak haaks op de straat. In eerste instantie was de opbouw op de garage in een geheel nieuwe en expressieve architectuur ontworpen met een gebogen dak. Hierdoor was het te opvallend, concurreerde het te veel met het hoofdhuis en onvoldoende ondergeschikt. Een ander passend plan leek eenvoudig te ontwerpen, maar bleek door het bestemmingsplan toch niet mogelijk te zijn. In verschillende ontwerpstudies heeft de architect een goede oplossing bedacht die ook recht doet aan de wensen van de opdrachtgever.

14. 1e ontwerp, RAAD architecten

15. Definitief ontwerp, RAAD architecten

De advisering

De advisering

De adviezen zijn openbaar en worden uitgebracht aan het college van B&W. In het jaar 2023 zijn alle adviezen van de commissie overgenomen door het college van B&W.

Adviezen ruimtelijke plannen, kwaliteitsgesprekken, procesbegeleiding, beleidsontwikkeling

In 2023 is de commissie betrokken geweest bij ruimtelijke plannen, zoals het beeldkwaliteitplan voor Zanderij (zie elders in het jaarverslag).

Ondersteunende activiteiten

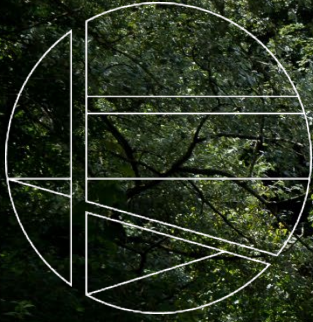
De adviseurs van MOOI Noord-Holland doen meer dan hun werk in de gemeentelijke adviescommissies. Wij ondersteunen vrijwel alle gemeenten in Noord-Holland bij het behoud en de ontwikkeling van omgevingskwaliteit. Voor Castricum hebben we samen met de stedenbouwkundige beleidsmedewerker van de BUCH de nieuwe nota omgevingskwaliteit geschreven die in 2023 is aangenomen en van kracht is geworden.

Een commissielid is betrokken in enkele Kwaliteitsteams, zoals Zandzoom Limmer Linten, Duin en Bosch en Marelsdal. Het grote voordeel hiervan is dat een goede estafette-advisering geborgd is. Op het moment dat een plan dat al besproken is in een kwaliteitsteam als uitgewerkt vergunningsaanvraag in de commissie wordt behandeld wordt er alleen nog gekeken of het laatste advies van het kwaliteitsteam is verwerkt en of de

uitwerking in lijn is met het eerdere ontwerp. Vaak is een dergelijk plan dan akkoord met een kleine makkelijk te verwerken opmerking.

16. Marelsdal, beeld ZVA

Hoe is het met?

17. Duinhuis, foto Studio Architectuur Maken

Hoe is het met?

Duinpad 3, Castricum, circulaire houten woning, Architectuur MAKEN, particulier

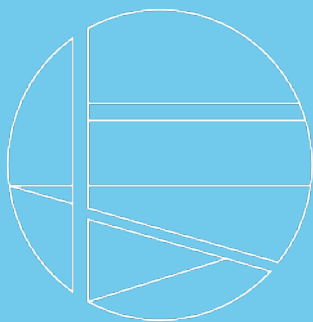
Op de plek aan het Duinpad waar vroeger een recreatiewoning stond is enkele jaren geleden een houten huis gebouwd. De opdrachtgevers waren ambitieus en hebben een jong architectenbureau uit Rotterdam gevraagd dat naam had gemaakt met circulaire en milieubewuste architectuur. Het huis is helemaal van hout gemaakt, zowel constructie als binnen- en buitenafwerking met een zeer lage CO₂-voetafdruk. De commissie had indertijd waardering niet alleen voor de duurzame aanpak, maar ook voor het ontwerp van een samengesteld volume dat zich met de kapvormen en de gevels met houten shingles voegt in het landschap. Nu het gebouwd is bewijst de praktijk de theorie en laat het zien dat gebouwen en natuur heel goed samen gaan, als dat vanaf het begin is ontworpen.

18. Duinhuis, foto Studio Architectuur Maken

19. Duinhuis, foto Studio Architectuur Maken

Evaluatie en aanbevelingen

Evaluatie en aanbevelingen

Als onafhankelijk adviseur dragen wij bij aan een goede omgevingskwaliteit in uw gemeente. Die zorg delen we samen met de initiatiefnemers en met u. Elk jaar bespreken we tijdens een evaluatiegesprek met de portefeuillehouder de belangrijkste ontwikkelingen binnen uw gemeente en formuleren we aandachtspunten voor de toekomst. Op 15 juli 2024 vond het jaarlijkse evaluatiegesprek met wethouder Slettenhaar plaats over het jaar 2023. De belangrijkste uitkomsten van dat gesprek zijn:

- De wethouder is tevreden over het verslag en het werk van de commissie.
- Er zal een vroegtijdige afstemming zijn vanuit de gemeente over grote of belangrijke ontwikkelingen, zodat de commissie de uitgangspunten en belangen kent op het moment dat de eerste ontwerpen worden voorgelegd.
- Een directe afstemming met de betreffende projectleider of gemeentelijke dienst is een pragmatische manier van integraal werken voor plekken zoals bij Castricum aan Zee waar een integrale ruimtelijke visie of plan ontbreekt en niet snel mogelijk is.

Overige aanbevelingen door de commissie

De commissie Castricum doet - vanuit haar ervaringen en inzichten - nog de volgende aanbevelingen:

- In het Omgevingsplan kun je ook straatbeelden vastleggen, zoals groen lanen en ruimte tussen gebouwen. Zorg dan wel voor een goede koppeling en samenhang met de nota Omgevingskwaliteit en het Omgevingsplan.

- Vanwege het beeldbepalende karakter van bomen, hagen en struiken en vanwege hun belangrijke rol in biodiversiteit, verkoeling en waterberging (sponswerking wortelstelsel) spelen bomen, hagen en struiken een belangrijke rol in goede en gezonde omgevingskwaliteit. De commissie adviseert om beleid over het kappen van bomen af te stemmen op de doelen in het omgevingsplan en het kappen van bomen tegen te gaan.
- In Castricum aan Zee komen uiteenlopende functies samen op een beperkt gebied in de duinen en aan het strand. De commissie mist een samenhangende visie en beveelt aan om dit op korte termijn te maken.
- Met de intrede van De Omgevingswet werken gemeenten aan nieuw instrumentarium op het gebied van een goede omgevingskwaliteit. Uw commissieleden hebben al ervaring met het ontwikkelen van nieuwe, minder gedetailleerde en op maatschappelijke doelen gebaseerde kaders. Graag stellen we deze knowhow ter beschikking.
- Verduurzaming en het klimaat zijn actuele thema's die steeds zichtbaarder en ingrijpender aanwezig zijn. De groeiende vraag naar zonnepanelen, warmtepompen en windmolens heeft impact op de bebouwde omgeving, maar ook veranderingen in gebruik van materialen (duurzaam geproduceerd en hernieuwbaar) en maatregelen voor de biodiversiteit brengen steeds nadrukkelijker veranderingen met zich mee. De invoering van de Omgevingswet is voor veel gemeenten een logisch moment om de nota's te vernieuwen. De meesten kiezen ervoor om de gelegenheid aan te grijpen als een kans om hier ook beleid op het gebied van duurzaamheid in op te nemen. In Castricum is voor dergelijke ingrepen op dit moment nog geen criteria in de nieuwe nota opgenomen. De commissie adviseert om actief aan de slag te gaan en na te denken over de gevolgen en inpasbaarheid van deze veranderingen bij het opstellen van bijvoorbeeld beeldkwaliteitsplannen en nota's. Uiteraard is de commissie bereid om mee te denken over het thema en te ondersteunen waar mogelijk.
- Mochten er vragen zijn over de Omgevingswet, de rol van de commissie of bent u benieuwd naar onze werkzaamheden? U bent welkom om aan te sluiten bij onze vergaderingen, of wij komen graag bij u langs.
- Als u hulp nodig heeft op het vlak van beleid over erfgoed, dan kunt u contact opnemen met het Steunpunt Monumenten & Archeologie Noord-Holland. Hier proberen we waar het kan binnen bepaalde grenzen ondersteuning te bieden. Laat vooral weten wanneer hulp gewenst is.

Tot slot

Met dit jaarverslag geven we inzicht in de manier waarop de Welstandscommissie Castricum de hand van de geldende beleidskaders adviseert over goede omgevingskwaliteit binnen uw gemeente. Dit is een doel waar wij ons graag voor inzetten en aan bijdragen. We doen dat zoveel mogelijk in het openbaar en in dialoog met betrokkenen.

De plannen in dit jaarverslag zijn slechts een greep uit de vele uiteenlopende plannen waarover de commissie dit jaar heeft mogen adviseren. Wij nodigen u van harte uit om in 2023 (digitaal) bij ons binnen te lopen en zelf te ervaren hoe boeiend en genuanceerd de advisering over omgevingskwaliteit is.

20. Natuurgebied langs N203, beeld gemeente Castricum

Colofon

Auteur

Kees van Hoek + Welstandscommissie Castricum

Met bijdragen van

Peter de Ruyter, voorzitter Welstandscommissie Castricum

Jef Mühren, directeur MOOI Noord-Holland

Sanne van Zoest, communicatiemedewerker MOOI Noord-Holland

Bo Jonk, commissiesecretaris en projectmedewerker Erfgoed MOOI Noord-Holland

Alkmaar, juli 2024

Basisontwerp

Funcke Creatieve Partners

Uitwerking

Peter Koomen

MOOI Noord-Holland adviseurs omgevingskwaliteit

Emmastraat 111

1814 DP Alkmaar

072-520 44 59

info@mooinoord-holland.nl

www.mooinoord-holland.nl

@MOOI_NH